

Farský list

9

2012

29.04.2012 Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

ročník VII.

Úvodník

Dnešná doba a kultúra sa viac a viac stáva pohanskou a nepriateľskou voči viere. Náš vzťah s Bohom sa odsúva kdesi do úzadia, až sa stane niečím, čo praktizujeme len jednu hodinu v týždni, ak vôbec. Pripomína mi to prípady ľudí, ktorí obetujú život za svoje deti, ale na staré kolená sú „odložený do zadnej izby“. Osamelí prežívajú posledné roky svojho života a len príležitostne ich navštívi niektoré z detí. Aj náš Pán je často zamknutý „v zadnej izbe“ nášho srdca. Nemáme čas sa s ním rozprávať, počúvať ho, milovať a nechať sa ním milovať. Jeho ľud, jeho rodina sa objaví len na veľké sviatky alebo vtedy, keď je v nejakej núdzi. A potom sa čudujeme, kde je ten život v hojnosti, plnosť pokoja a lásky, ktoré Kristus sľúbil svojim učeníkom.

Prečo kresťanské rodiny zápasia s rozvodmi, potratmi, samovraždami a inými nešťastiami v porovnateľnom pomere ako ľudia zo sveta? Prečo v časoch, keď vlastnime toľko veľa, zostávajú naše srdcia prázdne a nešťastné? Sme stvorení pre Boha, sme povolani žiť v spoločenstve s ním. Naše telo potrebuje základné veci na prežitie – jedlo, vodu, vzduch. Podobne je to aj s našou dušou – potrebuje Boha. Ak ho zanedbáme alebo opustíme, neprijímame potravu nutnú pre našu dušu, je len prirodzené, že začneme trpieť hladom a smädom. Nakoniec vnútri „zomrieme“. Svätí nám neúnavne hovoria, že kontakt s Bohom je dôležitejší ako samotné dýchanie. Ani na chvíľu by sme bez neho nevydržali!

Nestačí len veriť, že Boh existuje, alebo len byť pokrstený. To je len začiatok našej spásy, semeno, ktoré má rásť a prinášať ovocie intímneho stáleho vzťahu lásky. Preto v blahej pamäti bl. pápež Ján Pavol II. povedal, že našou prvoradou úlohou nie je organizovať akcie a projekty, ale viesť ľudí k hlbokému vnútornému vzťahu s Najsvätejšou Trojicou. Takto sa prihováral kňazom, ale jeho výrok sa dá aplikovať aj na rodičov, pretože oni sú prví učitelia viery pre svoje deti. Jedlo, oblečenie, vzdelanie sú dôležité, ale nie prvoradé. Majú nás viesť k jedinej pravdivej a trvacej radosť, ktorou je život s Bohom. Možno sa priateľstvo s Bohom javí príliš abstraktné, no je veľmi podobné priateľstvu s druhou osobou. Keď niekoho milujeme, trávim s ním čas, kedykoľvek to je možné.

Ako to môžeme robiť s Bohom? Cez modlitbu. Modlitba je živý vzťah Božích detí s Bohom, stretnutie, komunikácia s ním. Sv. Pavol hovorí, že modlitba by mala byť „bez prestania“, aby nebola v mojom dni ani chvíľka, keď nepamätám na to, že som v Božej prítomnosti, alebo keď ho nemilujem cez svoje slová a skutky. V praxi rodičia pestujú tento vzťah s Bohom vo svojich deťoch. Je tu čas slávností prvého svätého prijímania našich detí. Pripravme sa, aby to neboli jednorázove akcie, ale začiatkom novej etapy modlitieb. Mariánsky mesiac Máj nás pozýva do školy Márie. Túto školu zvládne každý. Lebo modlitba je veľmi jednoduchá. Sv. Terézia z Avily hovorí o modlitbe ako o „trávení času v prítomnosti niekoho, kto nás miluje“.

Vyžaduje to však odhodlanie. Uvádzajme ju znovu do našich rodín. Praktizujme ju, kým sa nestane pre nás zvykom, presne tak, ako keď učíme svoje deti viazať si topánky alebo

čistiť zuby. A popri opakovaní je osobný príklad absolútne nevyhnutný. Naše deti nás musia vidieť modliť sa a musíme sa modliť aj spolu s nimi.

Prieskumy ukazujú, že hlavným ukazovateľom toho, či si dieťa zachová vieru, je, či sa jeho rodičia (a zvlášť otec) modlili a praktizovali svoju vieru spolu s ním. Začnime sa modliť, všetci!

o. Rastislav (farár)

Liturgické okienko: LITURGIA VÝCHODU

V tomto liturgickom okienku sa postupne budeme oboznamovať s gréckokatolíckou liturgiou a priblížime si aj niektoré pojmy východného obradu. Bohoslužba Cirkvi je slávenie tajomstva našej spásy skrze pôsobenie Svätého Ducha. Kresťanská bohoslužba je vrcholom i prameňom života kresťana. Táto skutočnosť osobitne vyniká vo východných cirkvách. Svätý Otec Ján Pavol II. v apoštolskom liste *Orientalis Lumen* pripomínal, s akou láskou slávia východní kresťania bohoslužbu a precitujú zmysel bohoslužobného tajomstva – býva vyspievané so všetkou jemnosťou a vznešenosťou obsahu, ale aj vrúcny citom, ktorý sa prebúda v srdci spaseného ľudstva.

Napriek svojmu vlastnému dedičstvu (teologické a duchovné dedičstvo, disciplína a bohoslužobné zvyky) východné cirkvi zachovávajú jednotu viery univerzálnej Cirkvi. Žiari v nich tradícia, ktorá pochádza od apoštolov cez cirkevných otcov a tvorí časť dedičstva univerzálnej Cirkvi. V jednote katolíckej viery každé z týchto dedičstiev vyjadruje rozmanitosť jej prejavov, ktoré sa vyvíjali podľa historických okolností a kultúry národov.

Na základe jazykového rozboru slova by sme mohli povedať, že liturgia (gréč. *leitōs* – ľud; *ergon* – služba, úrad) je verejná služba, teda všetko to, čo sa robí v Cirkvi. Liturgiu možno definovať ako istý náboženský obrad, v ktorom celá Cirkev v symbole viditeľne sprítomní a verejne slávi reálne tajomstvo našej spásy, vyplnenej už Ježišom Kristom. Toto tajomstvo sa slávi obetovaním Otcovi skrze Syna vo Svätom Duchu a vzdávaním vďaky za tento dar Božieho života. Liturgia je teda oficiálnou, spoločnou modlitbou spoločenstva a zahrňuje celý komplex posvätných obradov, ktoré sa nachádzajú v bohoslužobných liturgických knihách, schválených Cirkvou.

Požývame vás, aby ste s láskou a vierou pristupovali k predkladaným slovám v tomto liturgickom okienku o nezameniteľnom dedičstve východných cirkví a dokázali načerpať z nich životodarnú silu. Preto je potrebné pamätať aj na to, že hoci sme v jednote s rímskokatolíckou cirkvou a našou viditeľnou hlavou je rovnako ako u nich pápež, je veľmi dôležité aby sme zostali verní svojim tradíciám a zvykom a nepriemiešavali do našich obradov to čo nie je „naše“. Blahoslavený Ján Pavol II. pri svojej návšteve na Slovensku v roku 1995 v Prešove počas homílie vyzval gréckokatolíkov, aby s láskou a dôsledne zachovávali svoj obrad. Jeho prírovnanie našej cirkvi k tatranským plesám, ktoré sú síce malé, ale tak nádherné a neodmysliteľne patriace k Tatrám, nám dodnes spôsobujú zimomriavky na rukách.

o. Michal (kaplán)

Bl. Vasil' Hopko – biskup a mučeník v „skratke“ (11.máj)

Mons. Vasil' Hopko, gréckokatolícky pomocný biskup v Prešove a titulárny biskup midilenský sa narodil 21. apríla 1904 v obci Hrabské, okres Bardejov. Teologické štúdiá absolvoval na Gréckokatolíckej teologickej akadémii v Prešove. Kňazskú vysviacku prijal 3. februára 1929 v Prešove. Následne bol ustanovený za administrátora farnosti Pakostov. Keď bola erigovaná farnosť v Prahe, biskup P. P. Gojdič, OSBM, menoval Vasiľa Hopka za jej prvého farára. Od 15. septembra 1936 do 31. augusta 1941 bol

spirituálom kňazského seminára v Prešove. V apríli 1940 sa stal doktorom posvätnéj teológie. Od 1. septembra 1941 bol biskupským tajomníkom.

Profesorom pastorálnej a morálnej teológie na Vysokej bohosloveckej škole v Prešove bol od roku 1943. Vysvätený na biskupa bol 11. mája 1947.

Pri smutných okolnostiach Prešovského soboru 28. apríla 1950, štátna moc postavila Gréckokatolícku cirkev mimo zákon. Boží služobník biskup ThDr. Vasil' Hopko sa ocitol v domácom väzení, neskôr bol internovaný v kláštore v Báci pri Šamorine a potom vo františkánskom kláštore v Hlohovci. Tu bol 18. októbra 1950 zatknutý a po vyše roku veľmi krutého vyšetrovania bol 24. októbra 1951 oddelením štátneho súdu v Bratislave odsúdený. Rozsudok znel: 15 rokov odňatia slobody, peňažný trest 20 000 Kčs, strata čestných občianskych práv na 10 rokov a prepadnutie celého majetku. Tým sa začala strastiplná krížová cesta Božieho služobníka po krutých, neľudských komunistických väzniciach v Bratislave, Ilave, Leopoldove, Prahe, Mírove a vo Valdiciach. S vážne podlomeným zdravím bol 12. mája 1964 z posledne menovaného väzenia prepustený, „zo zdravotných dôvodov a za dobré správanie“, podmienčne na 3 roky. Počas väzenia vo väzniciach, ktoré trvalo 13 rokov 6 mesiacov a 24 dní, znášal tvrdý väzenský režim, charakterizovaný fyzickým nátlakom, morálnym utrpením, malým množstvom stravy, zimou, nedostatočnou lekárskou starostlivosťou. Všetky tieto faktory sa stali príčinou trvalého nalomenia jeho zdravotného stavu. Po prepustení žil až do začiatku roku 1968 v Charitnom domove v Oseku v severných Čechách, kde bol v domácom väzení a stále sledovaný príslušníkmi ŠtB. Po obnovení Gréckokatolíckej cirkvi v júni 1968 vykonával Boží služobník síce funkciu svätiačeho biskupa, ale plne rehabilitovaný nebol. Zomrel, ako je uvedené aj v správe o prehliadke mŕtveho, na následky väzenia, 23. júla 1976 v Prešove. Počas exhumácie bola v jeho telesných ostatkoch toxologickou skúškou potvrdená nadmerná prítomnosť jedu-arzénu, ktorý podľa analýz musel byť podávaný v malých dávkach po dlhú dobu.

Obetoval celého seba z vernosti ku Kristovi a katolíckej cirkvi a prijal všetky väzenia a fyzické a psychické utrpenia so zodpovednosťou, odvahou a pevnou vierou. Jeho prenasledovatelia boli poháňaní nenávisťou ku katolíckej viere. Stal sa teda mučeníkom pre vieru, pretože obetoval svoj život pre Krista a pre Cirkev a zomrel ex aerumnis carceris.

Svoje biskupské heslo «Aby všetci boli jedno» vo svojej biskupskej službe naplnil.

Preuzaté . spracoval DS

Farské oznamy

- ❖ nasledujúci týždeň od 30. apríla je prvopiatkový. Spovedáme ako stále hodinu pred večer. sv. liturgiou. V piatok dopoludnia 4.mája budeme spovedať chorých.
- ❖ v utorok 1. mája je v občianskom kalendári - sviatok práce. Je to deň pracovného pokoja. Nie je to žiadny cirkevný sviatok. Liturgia v tento deň bude len jedna - ráno o 8.00 hod. **V kaplnke sv. liturgia nebude.** Keďže zároveň začíname mariánsky mesiac máj, pred sv. liturgiou o 7:40 sa pomodlíme Akatist k Presv. Bohorodičke.
- ❖ v mesiaci máj sa budeme stále pred sv. liturgiami modliť mariánske pobožnosti - akatist a moleben. Vždy podľa rozpisu aký bude v programe.
- ❖ 4. mája máme prvý piatok. Program ako vždy: v kaplnke o 9.00 vyloženie Eucharistie k celodennej adorácii, popoludní o 14:45 požehnanie Eucharistiou. Na Bani od 15:00 sv. spoveď a o 16:00 sv. liturgia. Vo farskom chráme od 17:00 sv. spoveď a o 18:00 sv. liturgia.
- ❖ v sobotu 5. mája máme fatimskú sobotu, po sv. liturgii sa pomodlíme pobožnosť večeradla. O 9:30 potom bude 1. svätá spoveď pre deti, ktoré potom nasledujúci deň pristúpia k 1. sv. prijímaniu.

❖ v sobotu 5. mája je aj turistický deň našej archieparchie. Zaujímaví aj celé rodiny hláste sa u nás - alebo v sakristii, alebo v kancelárii.

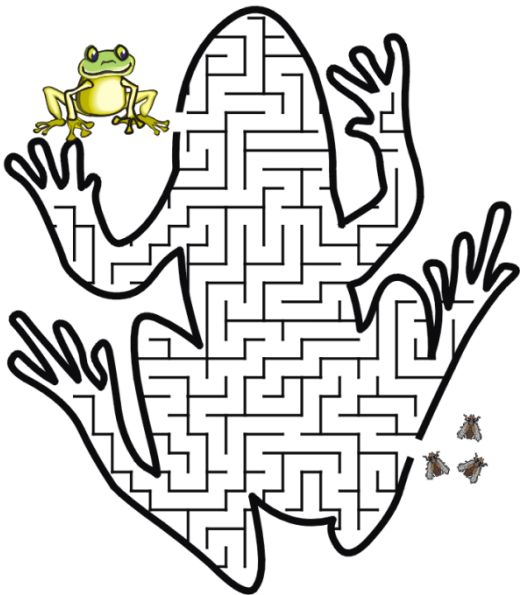
❖ v nedeľu 6. mája: liturgia o 8:00 bude v cirkevnoslovanskom jazyku, keďže je to prvá nedeľa v mesiaci. Druhá sv. liturgia sa posunie na **9:30**, keďže budeme mať vo farnosti **slávnosť prvého sv. prijímania**. Poprosíme Vás milí veriaci, aby ste rešpektovali rezervované miesta pre príbuzných prvoprijímajúcich detí. Popoludní v túto nedeľu nebude večiereň.

❖ v utorok 8. mája znova program ako 1. mája: sv. liturgia len jedna o 8.00 hod. Pred ňou o 7:40 sa pomodlíme Moleben k Presv. Bohorodičke. **V kaplnke sv. liturgia nebude.**

❖ v piatok 11. mája máme sviatok nášho bl. Vasiľa Hopku. Ráno o 8.00 bude sv. liturgia - cirkevnoslovanská a večer o 18.00 slovenská sv. liturgia. V tento deň je voľnica - je dovolené požívať mäsité pokrmy. Je to kvôli sviatku blahoslaveného Vasiľa, je však potrebné si uvedomiť, že na to aby voľnica mala aj svoju morálnu platnosť mali by sme byť účastní v tento deň aj na sv. liturgii. Lebo len vďaka bl. Vasilovi je táto voľnica.

❖ v nedeľu 13. mája bude pri sv. liturgiách zbierka na masmédiá.

Zábavné okienko

Generál prijíma nových ľudí do svojho štábu. Má ale jeden veľký problém - svoje ohnuté uši. Prvá otázka na prvého adepta je:

- Akú na mne vidíte zvláštnosť?
- No.... máte také zvláštne tvarované uši, odpovie nesmelý adept.
- A VON!

Druhý adept odpovie to isté a letí tiež. Tretí odpovedá:

- Máte kontaktné šošovky.
- No tomu hovorím pozorovací talent, rozplýva sa generál, ako ste to poznal, milý chlapče?
- No máte tak zle ohnuté uši, že by vám na nich okuliare nedržali!

Nájdite cestu žabke, aby si pochutnala na slávnostnom obede...

Prezreté, spracoval DS

Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov

Internet: www.grkat-sekčov.sk

e-mail: presov.sekčov@grkatpo.sk

Tel: 051/7725540

Tlač: A-print, s.r.o., Reimanova 9, Prešov

Len pre vnútornú potrebu

Dobrovoľný príspevok: 0,10€

Neprešlo jazykovou úpravou